

MÅRTEN MELIN, HELENA BERGENDAHL (ILL.)

SIDAN 1

Du är ett moln, jag är ett regn

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I denna samling med dikter skildrar Mårten Melin känslor som brinner, svämmar över och ibland gör ont. Det handlar om kärlek, förälskelse och längtan – att vara på avstånd, hoppas och drömma. Dikterna handlar också om förändring, identitet, att tappa bort sig själv och att till slut hitta tillbaka.

Helena Bergendahl har illustrerat flera dikter.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. (SV åk 4–6)
- Sammanfattning av texter. (SV åk 4–6)
- Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen. (SV åk 4–6)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 4–6)
- Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. (SV åk 4–6)
- Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter. (SV åk 4–6)
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap och handling i texterna. (SV åk 4–6)
- Skönlitteratur för barn och unga. Bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. (SV åk 4–6)
- Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

DIKTÖVNINGAR

Här kommer tre diktövningar från författaren. Låt eleverna göra en diktövning i taget, utan att de känner till nästa.

1. DU

1. Blunda och tänk på någon du gillar: någon i familjen, släkten, ett husdjur, en kändis, någon som inte lever längre, en figur från en bok/film/TV-spel eller kanske till och med en sak.
(Blunda och tänk i en halv minut)
2. Tänk på personen/figuren och vad den brukar göra, vad den gillar att göra och vad som är speciellt med den du tänker på.
(En halv minut)
3. Skriv sedan en dikt med så många meningar du kan komma på om den du tänkte på. Börja varje mening med ordet "Du" och tänk att du har personen/figuren framför dig. Varje mening ska skrivas på en egen rad.
(Tre minuter)
4. Avsluta med en enda mening som börjar med ordet "Jag" och skriv en mening om dig själv som har något att göra med den person/figur du tänkte på.
(En minut)
Exempel:
"Jag gillar också att spela fotboll."
"Jag saknar dig."
5. Läs dikterna för varandra. Låter dikterna lite som gåtor? Redigera texterna om du vill, flytta på rader, ta bort ord, lägg till ord och så vidare.

2. VÄRLDEN

1. Skriv en dikt med tre meningar som börjar med orden "Världen är ..." och avsluta dem på olika sätt med dina tankar om världen.
(Två–tre minuter)

Exempel:

Världen är full av hav.

Världen är full av krig.

Världen är stor.

2. Skriv en dikt till med tre meningar med samma ord som den första dikten men byt ut "Världen" i varje mening mot "Jag".
(Två minuter)

Exempel:

Jag är full av hav.

Jag är full av krig.

Jag är stor.

3. Läs och diskutera. Hänger dikterna/meningarna ihop på något sätt?

Exempel på tankar:

Hav är vatten och kroppen är full av vatten. Tänker man på krig så kan ju tankar vara fulla av det, men man kan också ha tankar som krigar med varandra – att å ena sidan tycker jag si, å andra sidan tycker jag så.

Du är kanske inte stor i förhållande till världen/jorden, men livet kan kännas stort och det kan kännas som att det snurrar runt, runt likadant hela tiden, dygn efter dygn. Du kanske känner att du är kall och hård utåt men brinner för något längst inne.

Här kan man komma in på diskussioner om metaforer och liknelser som är vanliga i dikter. Det kanske är *Världen* själv som berättar hur den har det i den andra dikten?

3. HEMLIGHETER

Dikter är perfekta om man vill berätta något men inte avslöja exakt vad man tänkte på. Det är lite som att berätta om en hemlighet utan att avslöja den.

1. Blunda och tänk på något som dina tankar har varit upptagna med på sistone, t.ex. ett läger du ska på i nästa vecka eller något som hände igår eller något annat. Om man känner lugn och ro brukar man komma på något, annars tar man bara vad som hände en i morse. Det behöver inte vara något speciellt som hände. (En minut)
2. Fortsätt att blunda och tänk lite kring det du kom att tänka på: Hur känns det när du tänker på det, vad hände eller vad ska hända, vilka var/ska vara med? (En–två minuter)
3. Skriv fyra, fem meningar om det du tänkte på, som om du berättar det för någon. (Fem minuter)

Exempel:

Igår var jag på kalas. Alla från min klass var där. Det var Elisa som fyllde år, hon fick ett ritblock av mig. Jag tyckte inte hon såg så glad ut.

4. Gör om texten till en dikt genom att:
  1. Ta bort minst hälften av alla ord, det behöver inte bli hela meningar kvar. Behåll de ord som känns viktigast. Det går bra att lägga till ord eller böja dem man har.
  2. Lägg in minst en upprepning, t.ex. av ett ord, en del av en mening, en mening. Experimentera med var radbrytningarna ska vara.(Tio minuter)

Exempel:

- Blev du glad?
- Blev du ledsen?
- Kanske besviken
- Lika besviken
- Som jag

5. Vilken text gillar du bäst? Den första texten eller dikten?
Obs! Texterna behöver inte läsas upp.